

Now, for tomorrow

GAZET VOOR DE ONDERNEMER VAN NU, EN MORGEN — NR. 36

Duurzaam groeien met een sterke visie

RAFF Plastics is een toonaangevende speler in de recyclagesector. Baker Tilly begeleidde hen bij de strategische implementatie van ESG in hun toekomstverhaal.

Duurzaamheid als strategie

Baker Tilly begeleidt ESG-transities en vertaalt welke duurzaamheidsfactoren de competitiviteit en de meerwaardecreatie van een onderneming bepalen.

Hoe plan ik succesvol mijn successie?

Ontdek drie belangrijke vragen die je als ondernemer moet stellen voor een zorgeloze overdracht en hoe je de toekomst van jouw onderneming verzekert.

Olivier Willems & Peter Weyers

Baker Tilly staat mee aan het roer van een ondernemersschap dat voortdurend dient in te spelen op nieuwe uitdagingen. Tijden worden onzekerder, financieel en fiscaal-juridisch komen er grote veranderingen aan en ondernemingen moeten zich constant aanpassen. Voor ondernemers zijn er vaak meer vragen dan antwoorden. Waar leg ik mijn focus op? Hoe bind ik mijn werknemers aan mijn onderneming? En hoe creëer ik een vruchtbare grond voor de toekomst van mijn bedrijf? Peter Weyers, Partner, Bedrijfsrevisor en Fiscaal accountant, bespreekt samen met Olivier Willems, Partner Corporate Finance, het belang van duurzaamheid voor elke onderneming en hoe je als ondernemer een sterke toekomstvisie kan realiseren.

— Edito

met Peter Weyers en Olivier Willems

HOE DUURZAAM IS JOUW TOEKOMST?

“Dat onze wereld opmerkelijk snel aan het veranderen is, is voor elke ondernemer duidelijk. Één van die uitdagingen van morgen is het duurzaamheidsvraagstuk”, vertelt Peter Weyers. “In deze editie van de Now, for tomorrow-gazet hebben we het over duurzaamheid in zijn breedste vorm. Door hier proactief mee bezig te zijn binnen jouw onderneming stoom je jezelf klaar voor de toekomst.” Voor Peter Weyers en zijn team is het belangrijk dat ondernemers zichzelf prangende vragen durven stellen. “Wat ik vandaag doe, is dat relevant voor morgen? En kan ik onze visie op de toekomst vrijwaren?” In deze gazet vertelt Philip Dooms, Partner ESG & Sustainability, hoe ondernemers vandaag nog eerder afwachtend zijn en op die manier strategische kansen missen. “Zeker bij KMO’s kan dat bewustzijn nog aangescherpt worden”, geeft ook Olivier Willems toe. Als Partner Corporate Finance staat hij zij aan zij met ondernemers. “Grotere bedrijven hebben vaak meer middelen om ingrijpende veranderingen door te voeren. Het is interessant om te zien hoe ondernemers zoals Caroline Van der Perre & Christophe Dehouck, zaakvoerders van het afvalverwerkingsbedrijf RAFF Plastics, deze uitdagingen durven omarmen en zien als kansen.” “Waar we zo fier op zijn bij onze klanten en alle onder-

vaandel”, geeft Olivier Willems aan. “Wanneer je bij duurzaamheidsvragen van sollicitanten concreet zaken op tafel kan leggen, dat is sterk.”

“Wat deze sollicitanten precies aanspreekt, gaat verder dan alleen ecologische initiatieven”, opert Peter Weyers. “Hetzelfde zagen Caroline en Christophe toen de medewerkers van RAFF Plastics zeer enthousiast en fier reageerden op de duurzaamheidsprestaties van het bedrijf. Voor de meeste medewerkers is een duurzame strategie - die alle letters van ‘ESG’ omvat - het echte stokpaardje.” “Mensen maken het bedrijf”, vult Olivier Willems aan. “Dat zij met trots de waarden van jouw onderneming uitdragen, is het beste uithangbord dat je kan willen.”

Ook Baker Tilly is bezig met duurzame groei. Een multidisciplinaire werkgroep van medewerkers is bezig met het uitwerken van strategische plannen en deze om te zetten in duurzaamheidsacties op lange termijn.

Om de toekomst te garanderen, zijn nieuwe stemmen en visies belangrijk. “Wij zijn trots dat de Baker Tilly familie groeit met nieuwe inspirerende gezichten, maar ook in vestigingen”, vertelt Peter Weyers. “Verder zetten we in deze editie opnieuw een team in de kijker. Zij zijn degene die elke dag ondernemers ondersteunen, maar ook interne veranderingen waarmaken. Het Corpora-

“Meer dan ooit moet je als onderneming jouw visie kunnen aantonen. Niet alleen welke ecologische inspanningen je wil leveren, maar ook hoe je strategisch naar een duurzame toekomst kijkt.” Olivier Willems

nemers die durven denken aan morgen, is dat ze veerkrachtig zijn”, geeft Peter Weyers aan. “Het is die passie die hen doet overschakelen naar duurzaam transport, waardoor zonnepanelen op de daken van het kantoor komen en waardoor ze uiteindelijk een ESG-traject starten. Die goesting garandeert hun voortbestaan. En dat is inspirerend.” “We hebben met Baker Tilly ook een enquête uitgevoerd over hoe ondernemers handelen en denken over duurzaamheid”, geeft Peter Weyers aan. Het werd een steekproef bij een 200-tal ondernemingen uit alle sectoren. “De inzichten die we hieruit hebben vergaard tonen dat heel wat ondernemers nog aarzelen. Bij Baker Tilly willen we met de juiste expertise ondernemers informeren en persoonlijk bijstaan in dit duurzaamheidsverhaal.”

DUURZAAMHEID ALS INSPIRATIEBRON

De duurzame drive van ondernemers is ook erg inspirerend voor nieuwe medewerkers. “Jongere generaties dragen duurzaamheid hoog in het

te Finance en Legal team gingen met ons in gesprek over hun multidisciplinaire samenwerking in hun nieuwe kantoor in Melle.”

HOE PROACTIEF BEN JE VANDAAG BEZIG?

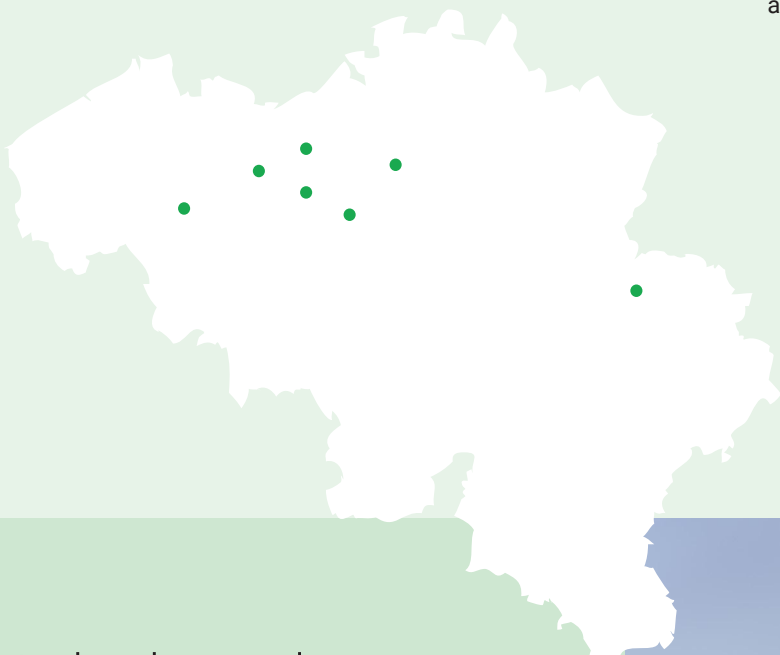
Diezelfde toekomstgerichte blik en proactieve houding als bij duurzaamheid kan worden doorgetrokken naar vermogens- en successieplanning. In deze gazet duiken we dieper in op wat jij als ondernemer moet weten over jouw successie. “Jonge ondernemers schuiven vermogens- en successieplanning vaak vooruit, omdat ze dat associëren met overlijden of onbekwaamheid”, legt Peter Weyers uit. “Het is een ver-van-hun-bed-show. Maar wanneer je aan risicobeheer doet, kan dat net voor gemoedsrust zorgen.” Frederic Dedeurwaerdere, Partner Vermogens- en successieplanning, gaat verder in op het belang van het plannen van een bedrijfsoverdracht. Is je onderneming klaar voor een overname, maar zijn de mensen rondom jou ook op de hoogte? Kortom, hoe futureproof ben je als ondernemer?

— Advies op maat voor de ondernemer van nu en morgen

nu ook in West-Vlaanderen!

Om jouw ondernemingsplannen en zakelijke groei te realiseren, is een goede begeleiding essentieel. Binnen Baker Tilly staat die persoonlijke aanpak centraal. Om snel te kunnen inspelen op vragen en een vertrouwd persoonlijk contact te onderhouden, zijn we graag dichtbij. Een goede bereikbaarheid en lokale kantoren spelen hierin een belangrijke rol.

- **7 kantoren:** Aalst, Groot-Bijgaarden, Mechelen, Melle, Soumagne (Luik), Waregem en Zele
- **Persoonlijk contactpunt**
- **200 specialisten**
- **Internationaal netwerk**
- **35 jaar ervaring**

Op 1 september 2023 openden we daarom een nieuw Baker Tilly kantoor in Waregem. Het kantoor is onze 7de locatie en een verdere stap om onze groei te versterken.

“Het aanboren van nieuwe regio’s is een waardevolle manier om onze groei te versterken. In West-Vlaanderen zijn we momenteel nog minder bekend. Waregem vormt een goede uitvalsbasis om aan schaalvergroting te doen binnen de rest van de provincie”, beaamt Peter Weyers, Partner bij Baker Tilly.

Daarnaast is de locatie van het nieuwe kantoor gekozen in kader van het welzijn van onze medewerkers. Want een positieve werkomgeving is ook een werkplek dicht bij huis. De opening van het nieuwe kantoor is voor onze West-Vlaamse collega’s een groot voordeel. “Er is momenteel plaats voorzien voor een 15-tal collega’s die in een aangename werkomgeving en in alle comfort kunnen werken”, verduidelijkt Peter Weyers. Ondernemers kunnen terecht in het nieuwe kantoor voor de volledige multidisciplinaire dienstverlening die Baker Tilly aanbiedt. Het nieuwe adres is Anzegemseweg 28 bus 23, B-8790 Waregem.

“Het kantoor in Waregem ligt vlakbij de autosnelweg en is dus gemakkelijk bereikbaar voor onze klanten. Door deze centrale locatie kunnen we ondernemers in West-Vlaanderen nog beter van dienst zijn.”

Michèle Van Maele, Partner kantoor Waregem

Multidisciplinaire diensten

- Accountancy & Reporting
- Audit & Assurance
- Corporate Finance
- ESG & Sustainability
- Fiscaal advies voor bedrijven
- HR Consultancy Services & Payroll
- Individual Tax & Global Mobility
- Juridisch advies
- Subsidies & innovatie
- Vermogens- & successieplanning

— Duurzaam groeien

waarom duurzaamheid de meerwaarde en competitiviteit van je onderneming kan versterken

ESG of duurzaamheid wordt vaak geassocieerd met verplichte rapportering, bureaucratische regelgeving en een hoog kostenplaatje. Maar het ESG-kader biedt vooral kansen om toekomstgericht en strategisch naar jouw onderneming te kijken. We vroegen Philip Dooms, Partner ESG & Sustainability, om vanuit zijn jarenlange expertise in de industrie te analyseren wat jij als ondernemer écht moet weten over de implementatie van ESG binnen jouw onderneming.

DUURZAAMHEID IS GEEN MOETIVATIE

“Ondanks het grotere bewustzijn bij ondernemers blijft het me verbazen hoeveel er over ESG en duurzaamheid geschreven wordt met de nadruk op het ‘moeten’ rapporteren”, vertelt Philip Dooms. “De focus ligt telkens op verplichtingen, compliance en vooral het afvinken van een to-do-list. Ook de complexiteit van de rapporteringsnormen, het verzamelen van datapunten en de grote kost zijn pistes die het gesprek kapen. Uit mijn ondervinding voelt duurzaamheid bij ondernemers vaak aan als een ‘door Europa opgelegde oefening’. Een oefening die bovendien een hoge complexiteit kent en veel papierwerk met zich meebrengt.”

“Daarnaast wordt er vanuit diverse hoeken vaak een soort wollige factor toegevoegd aan het discours dat dogmatisch gepercipieerd wordt en soms zelfs weerstand oproept”, geeft Philip Dooms aan. “De talloze berichten over greenwashing dragen ook niet bij aan de geloofwaardigheid van het duurzaamheidskader. Al deze factoren zorgen toch voor een zekere behoedzaamheid bij ondernemers om een duurzaamheidstraject op te starten.”

“Het is belangrijk voor ondernemers om te weten dat een doeltreffende duurzaamheidsanalyse en -transitie in de eerste plaats moet bijdragen aan het balanceren van hun economische belangen met ecologische en sociale aspecten”, gaat Philip Dooms verder. “Wanneer je als onderneming in een ESG-traject stapt, wil je gericht gaan werken op acties. Dat gaat over doelbewuste veranderingen in een strategische benadering om duurzame meerwaarde op lange termijn te waarborgen. Duurzaamheid is dan een motivatie om jouw bedrijf naar een hoger niveau te tillen en geen ‘motivatie’.”

DUURZAAMHEID IS PEOPLE, PLANET EN PROFIT

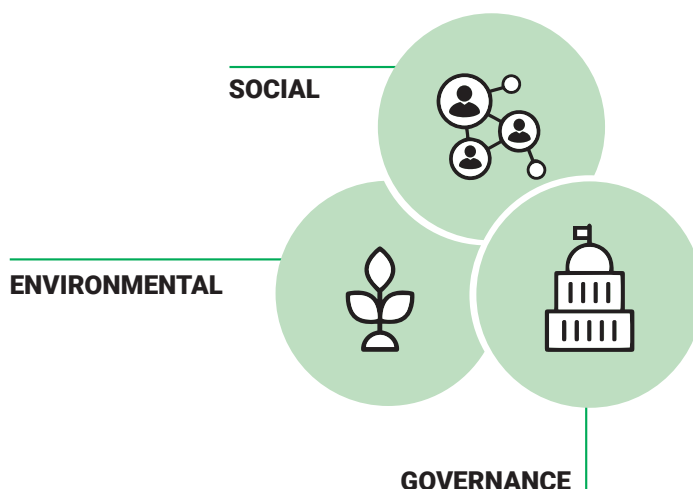
“Vanuit een rationeel standpunt zijn er onmiskenbaar ecologische en sociale aspecten en trends die elke ondernemer zou moeten aanzetten om duurzaam te denken en te handelen”, geeft Philip Dooms aan. “Ondernemers moeten anticiperen op de toekomst en zichzelf kritische vragen durven stellen: Wat ik vandaag doe, kan ik dat morgen ook nog doen? Welke sociaal-maatschappelijke trends en ecologische factoren zullen mijn diensten en producten beïnvloeden? Wat zal de economische weerbaarheid en waarde van mijn onderneming bepalen? Hoe kijkt de maatschappij naar mijn onderneming?”

“Veel ondernemers onderschatten hoe belangrijk deze verdiepende vragen en anticiperende houding zijn voor de strategie van hun bedrijf. Wanneer we een ESG-traject starten, zijn we niet alleen bezig met people en planet, maar ook met profit. Want hoe duurzaam je bent, zal ook de competitiviteit en de financiële weerbaarheid van jouw bedrijf op

“Elke ondernemer moet zich durven afvragen hoe de toekomst van de onderneming eruitziet als duurzaamheid niet geïntegreerd wordt.”

Philip Dooms

“Duurzaamheid is een strategie en geen rapport.”

Philip Dooms

lange termijn bepalen”, verklaart Philip Dooms verder. “Daarom is het goed om naar de Europese regelgeving te kijken als een toekomstgerichte stresstest. Een strategisch denkkader waarmee je de zwaktes en sterktes van jouw onderneming kan inschatten. Op die manier is duurzaamheid rechtstreeks verbonden met het succes van jouw bedrijf.”

DUURZAAMHEID IS GEEN ONE-SIZE-FITS-ALL-SOLUTION

“Het principe van dubbele materialiteit binnen de nieuwe Europese regelgeving is een doeltreffende en dankbare benadering om de wisselwerking tussen duurzaamheid en de economische leefbaarheid van een onderneming in kaart te brengen. Het analyseert de risico’s waarop men best anticipeert en het identificeert versterkende opportuniteiten. Bovendien kijkt het naar de financiële weerslag van ESG-thema’s op een onderneming. Een goed begeleide materialiteitsanalyse is maatwerk en zal bepalen welke duurzaamheidsfactoren echt relevant zijn voor de toekomst van je onderneming”, zegt Philip Dooms.

“Mijn voornaamste tip bij deze oefening? Less is more. De kunst is om die duurzaamheidsfactoren te isoleren die echt de toekomst van je onderneming mee bepalen, factoren die echt ‘materieel’ zijn om ze vervolgens te integreren in je strategie en om te zetten in een realistisch actieplan. Ondanks de goede bedoelingen zijn het meestal niet de papieren rietjes in de refter en wellicht ook niet de paperless office die het grote verschil gaan maken, zeg ik altijd.”

DUURZAAMHEID INSPIREERT

“Duurzaamheid opent de deur naar hernieuwing. Je herbekijkt en herdenkt je bestaande processen en producten, waardoor je ze meer dan ooit futureproof maakt. Het is een aanleiding om geïnspireerd te worden door jouw medewerkers, klanten en leveranciers. Een goed uitgevoerde ESG-analyse zal namelijk de belangen van alle stakeholders in jouw waardeketen balanceren. Het is ook een opportuniteit

om jezelf als ondernemer beter te leren kennen en managementtunnelvisie te omzeilen.”

“Tot slot, vrijblijvende ‘feel-good-duurzaamheid’ maakt plaats voor een regelgevend kader dat duurzaamheid voortaan echt transparant moet maken. Benut dit kader om de weerbaarheid van je onderneming te waarborgen”, aldus Philip Dooms.

→ Heb je vragen over hoe je duurzaamheid in jouw onderneming kan implementeren? Contacteer ons voor een vrijblijvend gesprek en ontdek hoe ESG en duurzaamheid voor jou een rol gaan spelen.

— Klant aan het woord

hoe RAFF Plastics met een strategische duurzaamheidsaanpak de toekomst van het familiebedrijf garandeert

Caroline Van der Perre,
Christophe Dehouck & Philip Dooms

Als er een onderneming is waar duurzaamheid geen bijzaak of agendapunt is, maar net een kernelement van wat ze doen, dan is RAFF Plastics een uitgelezen voorbeeld. Het succesvolle bedrijf recycleert al meer dan 45 jaar industrie en consumenten plastic afval tot nieuw inzetbare grondstoffen. Baker Tilly ging in gesprek met zaakvoerders Caroline Van der Perre en Christophe Dehouck over het belang van ESG voor hun sector, de impact van het huidige duurzaamheidsklimaat op hun ondernemerschap en de kracht van familiewaarden.

Wanneer je binnenstapt in het imposante recyclagebedrijf in Houthulst voel je meteen een familiale sfeer. Het team is druk in de weer, de talrijke afvalverwerkingsmachines ronken, grote vrachtwagens rijden af en aan en de verwelcoming is hartelijk en warm. "Het was mijn vader die in 1976 RAFF Plastics oprichtte", vertelt Caroline Van der Perre. Als zaakvoerder en tweede generatie ondernemer is ze fier op de groei die het bedrijf heeft doorgemaakt.

"Ik ben groot geworden tussen de afvalmachines. De passie voor recyclage heb ik met de paplepel binnengekregen. Maar toen mijn vader startte met het bedrijf zag de sector er heel anders uit. Hij recycleerde productieafval en verwerkte voornamelijk PVC."

Christophe Dehouck, medezaakvoerder met Caroline en vandaag onder andere verantwoordelijk voor de productie, stond op de eerste rij toen het bedrijf een belangrijke switch maakte. "RAFF Plastics recycleert vandaag ook consumentenafval. Dat is afval uit het containerpark of uit je blauwe PMD-zak dat wij opkopen van afvalinzamelaars. Wij transformeren maalgood, gewassen en gemalen afvalstukjes, via een extrusieproces tot herbruikbare kunststofkorrels. Van deze korrels of granulaten kunnen vervolgens nieuwe eindproducten gemaakt worden. Denk maar aan bloempotjes, botervlootjes of hondenmanden, maar evengoed autobumpers en tuinstoelen."

AFVAL, HET NIEUWE GOUD?

Het verwerken van consumentenafval was een logische evolutie voor het bedrijf. "Sinds de start van het bedrijf in de jaren '70 is de sector ingrijpend veranderd. Door de stijgende consumptie is de hoeveelheid afval de afgelopen 45 jaar alleen maar toegenomen. De processen om dit afval te verwerken en de manier waarop we individueel en collectief recycleren zijn sterk geëvolueerd", licht Caroline Van der Perre toe. "Belgische en Europese regelgevingen en een groeiend bewustzijn bij de consument hebben ervoor gezorgd dat de sector meer dan ooit in de belangstelling staat."

"Vroeger werd afvalverwerking gezien als minderwaardig. Een ongewenst gevolg van grootschalige productie en stijgende welvaart. Vandaag is afvalverwerking en recycleren onmisbaar in tal van productieketens en krijgen we met RAFF Plastics eindelijk erkenning voor wat we al 45 jaar met hart en ziel doen", vertelt Caroline Van der Perre gepassioneerd. Daarnaast is het groeiende consumentenbewustzijn van groot belang. Wie vandaag consumeert, wordt verplicht te denken aan de recyclage van morgen. "Door afval te bekijken als een waardevolle grondstof waarmee je andere nieuwe producten kan genereren, krijg je nieuwe markteffecten en verandert ook onze vraag en aanbod drastisch", legt Christophe Dehouck uit.

DUURZAME (R)EVOLUTIE VAN BINNENUIT

Als voorloper binnen hun sector is RAFF Plastics niet bang van evolutie. Hun neuzen staan dan ook ten alle tijde in de richting van vernieuwing. "Die voortrekkersrol komt voor ons natuurlijk", verklaart Caroline Van der Perre. "Dat komt door onze geschiedenis als bedrijf, maar ook door onze visie over duurzaamheid. Wij willen altijd méér recycleren, afval efficiënter verwerken en vooral die extra duurzame mile gaan."

Binnen een steeds groener wordende sector beseft RAFF Plastics dat het bredere duurzaamheidsverhaal een structureel onderdeel moet uitmaken van hun beleid. "Voor ons is het besef er gekomen toen we op

bezoek waren bij onze klant Brabantia die polste naar onze inspanningen rond duurzaamheid”, vertelt Caroline Van der Perre. “We waren ervan overtuigd dat we ver stonden als het op ESG aankwam, maar al snel beseften we dat er nog werk aan de winkel was. Onze inspanningen en initiatieven waren op de goede weg, maar waren nog niet structureel in onze dagdagelijkse routine en beleidsprocedures omgezet. Een week later belandde de nieuwe Now, for tomorrow-gazet van Baker Tilly in onze brievenbus met een artikel rond ‘Starten met ESG’. Als jarenlange klant hadden we vertrouwen in hun dienstverlening, dus contacteerden we het team en gingen meteen aan de slag.”

ESG, EEN DANKBAAR STRATEGISCH DENK-KADER

De Europese ESG-regelgeving, gegroeid vanuit de fameuze ‘green deal’, biedt een dankbaar denkkader om duurzaam ondernemen strategisch te verankeren in het beleid en de activiteiten van een onderneming. Het ESG-kader omzetten in meerwaardecreatie en competitiviteit is voor elke onderneming maatwerk en een uniek verhaal. Philip Doods, Partner ESG & Sustainability bij Baker Tilly, begeleidt ondernemingen bij hun duurzaamheidsambities. “Toen Philip bij ons aan tafel kwam zitten, was de eerste stap een analyse van onze strategie en businessmodel. Wat waren onze ambities, waar waren we al mee bezig, hoe konden we ons duurzaam positioneren in onze waardeketen en welke partnerships speelden een rol?”

“Op korte termijn is er veel veranderd”, verduidelijkt Christophe Dehouck. “Vandaag investeren we met RAFF Plastics nog meer in duurzame productieprocessen, duurzaam transport en hernieuwbare energie. Zo zijn we bijvoorbeeld overgeschakeld van diesel heftrucks naar elektrische heftrucks en gingen we over tot de aankoop van een eerste elektrische vrachtwagen. Zeker in het geval van de vrachtwagen is dat logistiek niet altijd even evident, want onze chauffeurs kunnen minder lang rijden en moeten soms andere routes nemen.”

“Dat die veranderingen en investeringen soms ingrijpend kunnen zijn, kunnen we niet negeren”, aldus Caroline Van der Perre. “Maar aan de andere kant leverde het ons op korte termijn ook opportuniteiten op. Zo ontvangen we meer subsidies en genieten we van een stijgende visibiliteit en erkenning binnen én buiten onze sector”, vult Christophe Dehouck aan.

“Duurzaamheid is een essentieel onderdeel van ons nalatenschap, net als de familiewaarden die we doorgeven van generatie op generatie.”

Caroline Van der Perre, zaakvoerder RAFF Plastics

EEN DUURZAME TOEKOMSTVISIE

Duurzaamheid is ook een 360° verhaal voor RAFF Plastics, vertelt Christophe Dehouck ons. “Zo waren wij bijvoorbeeld aangenaam verrast hoeveel van onze medewerkers zelf ook bezig waren met onze duurzaamheidscijfers. En hoe fier ze zijn op de nominaties en prijzen die we als bedrijf binnenhalen. Die fierheid kunnen delen met de medewerkers, én dat dit een manier kan zijn om ook nieuwe mensen aan te trekken op een authentieke manier, daar hechten we veel belang aan.”

“Het ESG-kader is een unieke kans om onze passie voor recyclage en onze positieve impact op onze omgeving om te zetten in duidelijke resultaten”, glundert Caroline Van der Perre. “Veel ondernemers kijken op tegen een eventuele verplichte duurzaamheidsrapportering, maar voor ons is het een stimulans en een uitgelezen kans om ons werk verzilverd te zien.”

Op lange termijn ziet RAFF Plastics de toekomst rooskleurig. “Voor ons was het belangrijk om niet te wachten met een ESG-traject”, gaat Caroline Van der Perre verder. “Wij merken dat bijvoorbeeld banken bij nieuwe investeringen meer en meer vragen naar onze duurzaamheidsinitiatieven. Ook onze klanten en leveranciers willen op de hoogte zijn van welke waarden wij uitdragen. Voor ons is het ESG-kader en duurzaam ondernemen een manier om onze toekomst veilig te stellen. Het is een strategische zet die je als ondernemer niet langer kan negeren.”

OVER

- RAFF Plastics heeft meer dan 45 jaar ervaring in compounding, extrusie en recyclage van plastics en is gespecialiseerd in het recycleren van kunststof.
- Het bedrijf is internationaal uitgegroeid tot een gevestigde waarde zowel als verwerker en als leverancier van gerecycleerd plastic.
- Vandaag staan Caroline Van der Perre (45) en Christophe Dehouck (43) aan het roer van het bedrijf in Houthulst dat een zeventigtal medewerkers telt.
- Caroline Van der Perre won in 2022 de WOMED Award voor Ondernemster van het Jaar. De award gaat uit van Vrouwennet vzw, UNIZO en het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) en bekroont jaarlijks exceptioneel vrouwelijk ondernemerstalent.
- RAFF Plastics is genomineerd voor de Trends Impact Awards 2023 voor hun Bigbags recyclageproces.

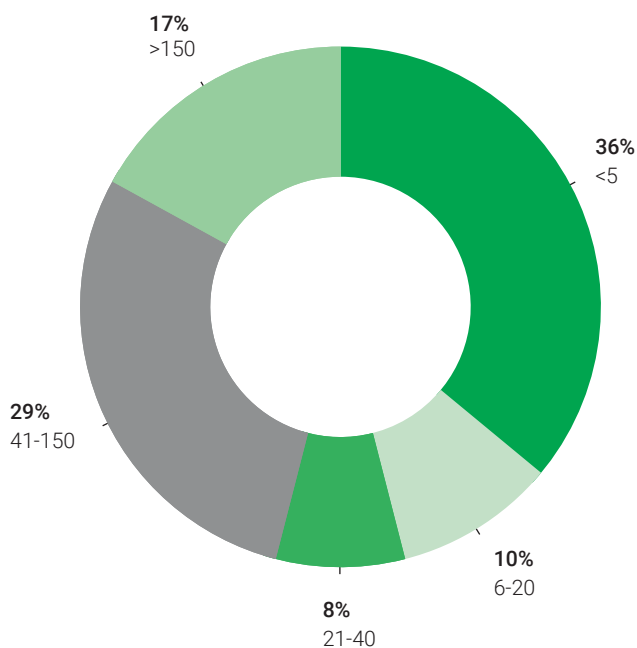
— Duurzaamheidsonderzoek bij ondernemers

jouw kennis en bewustzijn in kaart gebracht

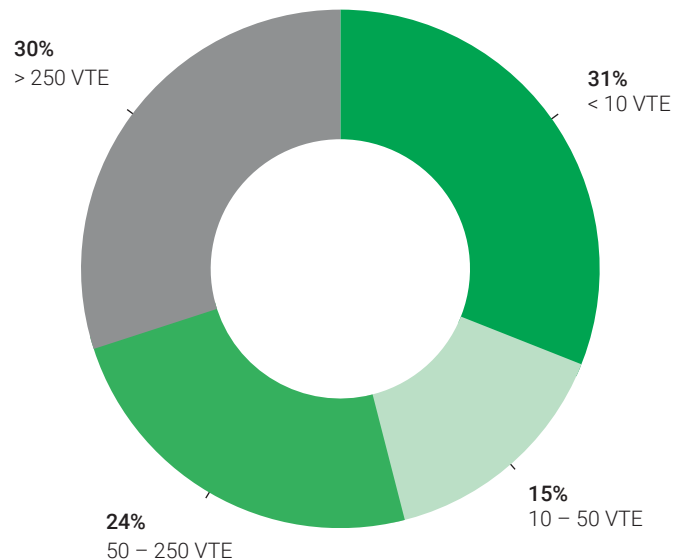
Hoe kijken ondernemers naar duurzaamheid en de ESG-regelgeving, de verplichte rapportering en groene financiering? Baker Tilly bracht begin 2023 dit bewustzijn in kaart met een grootschalig duurzaamheidsonderzoek. De steekproef, uitgevoerd bij een 200-tal ondernemingen uit alle sectoren, geeft inzicht in hoe de ondernemer vandaag handelt en denkt over duurzaamheid. Wij verzamelden exclusief een voorproefje van enkele opvallende bevindingen en vaststellingen.

20%

VAN DE RAPPORTERINGSPLICHTIGE ONDERNEMINGEN HEEFT 20% VOORLOPIG NOG GEEN KENNIS VAN DE CSRD-RICHTLIJN. CSRD staat voor de Corporate Sustainability Reporting Directive. Deze richtlijn verplicht grote bedrijven om voortaan te rapporteren over de impact van hun bedrijfsvoering op milieu en maatschappij. Voor de bedrijven die rapporteringsplichtig zijn, dringt de tijd. Want om je bedrijf CRSD-ready te maken, moet je een complex proces doorlopen dat toch gauw 8 tot 12 maanden voorbereiding vergt.

SCHETS VAN DE DEELNEMENDE ONDERNEMINGEN: OMZETVERDELING (UITGEDRUKT IN MILJOEN)

SCHETS VAN DE DEELNEMENDE ONDERNEMINGEN: WERKNEMERSAANTAL

13%

SLECHTS 13% VAN DE ONDERVRAAGDE ONDERNEMINGEN DENKT DAT DUURZAAMHEID EEN GROTE INVLOED HEEFT OP HUN FINANCIERINGSBRONNEN. Een verrassend laag aantal want duurzame financiering is nu net één van de hoekstenen van de Green Deal. Een belangrijke Europese doelstelling rond duurzaamheid is het kanaliseren van kapitaal naar aantoonbare duurzame activiteiten. De klassieke financieringskanalen kunnen deze wetgeving niet langer over het hoofd zien. Voor ondernemers is de boodschap duidelijk: in de toekomst zal de aantoonbaarheid van jouw duurzaamheidsprocessen goedkope financiering faciliteren.

66%

VAN DE ONDERVRAAGDE ONDERNEMINGEN, ZOWEL RAPPORTERINGSPLICHTIG ALS NIET RAPPORTERINGSPLICHTIG, WERKT 66% REEDS AAN EEN DUURZAAMHEIDSPLAN. Een positief cijfer, want een duurzaamheidsstrategie is essentieel voor de toekomstvisie van jouw bedrijf. Maar slechts één vijfde van deze ondernemingen houdt hierbij rekening met de aankomende Europese ESRS-duurzaamheidsstandaarden. Een beginnend bewustzijn is bij veel bedrijven aanwezig, maar de transitie naar de finale 'duurzaamheidsstaal' moet nog gemaakt worden.

2/3

MEER DAN TWEE DERDE VAN DE ONDERNEMINGEN OVERWEEGT EXTERNE ONDERSTEUNING BIJ DE REALISATIE VAN HUN DUURZAAMHEIDSAMBITIES. Specifieke domeinkennis en strategische ondersteuning zijn belangrijke criteria bij die keuze. Als onderneming is het essentieel om zich te informeren en over te gaan tot actie met de hulp van experts in de betroffen thema's.

JOUW ONDERNEMING IN KAART?

Wil jij zien waar je als onderneming staat op vlak van duurzaamheid? Ben je benieuwd naar jouw bewustzijn en kennis over ESG en wil je jezelf vergelijken met andere ondernemingen? Scan de QR-code en vul ons duurzaamheidsonderzoek in. Wij sturen je de meest opmerkelijke inzichten en bevindingen. Op zoek naar een volledige ESG-analyse op maat? Ga naar bakertilly.be en ontdek waar onze experts jou kunnen bijstaan.

— Uitgelicht team in de kijker

Bij Baker Tilly staan de mensen in het bedrijf voorop, want zij zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor onze klanten. Een fijn team van collega's staat steeds paraat om met hun expertise vragen van A tot Z te beantwoorden. Graag zetten wij hen daarom in de kijker en tonen we op welke manier zij het verschil maken.

v.l.n.r. Louis Van Heyghen, Thomas Boussauw, Nicolas Nimmegeers, Simon Audoor, James Storme, Jasper De Decker, Liesbet Uyttenhove, Olivier Willems, Tom De Brabanter, Dries Joseph

“Beter een goede collega dan een verre vriend”, het is een spreuk die volledig past bij de gezellige sfeer tussen de collega's in het nieuwe Baker Tilly kantoor in Melle. Die positieve dynamiek op de werkvloer is grotendeels te danken aan de goede samenwerking. “Nee, wij hebben geen stimuli nodig om onze teams nog dichter bij elkaar te brengen”, vertelt Dries Joseph, Legal Partner. “Je mag dat echt wel een pak geïntegreerder zien, want wij werken elke dag intens samen met elkaar. Dat de sfeer dan goed zit, dat moet wel.” We spreken af met het Corporate Finance en Legal team in hun nieuwe kantoor in Melle, op wandelafstand van het hoofdkantoor. Beide teams pingpongen op een luchtige manier met elkaar wanneer we hen vragen over hun nieuwe thuisbasis. Het belang van die goede kruisbestuiving tussen de diensten binnen Baker Tilly wordt hier pas echt duidelijk. “Bij Baker Tilly werken we erg multidisciplinair. Wij kunnen laagdrempelig bij collega's met een ander expertiseveld binnenstappen en zo vlot en proactief kennis vergaren en doorspelen aan de klant”, vertelt Olivier Willems, Partner Corporate Finance. Liesbet Uyttenhove is al elf jaar aan de slag bij Baker Tilly en staat als Legal Director nauw in contact met de twee teams. “Er vond al een sterke uitwisseling plaats, ook voor de teams samen op dit kantoor zaten. Maar dat we vandaag hier samen werken, maakt het gewoon een pak efficiënter.”

“De meerwaarde daarvan was voor iedereen meteen duidelijk”, beaamt Tom De Brabanter, Partner Corporate Finance. Dit bevestigt James Storme, Manager Corporate Finance: “Je leert veel sneller bij door iets te vragen aan een collega die er meer van weet. Dat is moeilijker als je niet bij elkaar zit.” “Zowel intern als extern is die multidisciplinariteit een meerwaarde”, vertelt Louis Van Heyghen, Manager Corporate Finance. “Klanten kunnen het appreciëren dat het Corporate Finance team hen meteen te woord kan staan bij diverse juridische vragen.” Want meer dan ooit is de snelheid van de dienstverlening belangrijk. “Los van de kwaliteit die beide teams bieden, maak je echt het verschil als je snel kan gaan”, vertelt Dries Joseph. “En ook hoe de dienstverlening geëvolueerd is, is van groot belang”, geeft Simon Audoor, Senior Consultant Corporate Finance, aan. “Waar vroeger veel manueel moest gebeuren, zijn er nu tools voorhanden voor allerlei analyses en rapporteringen. Mits enige begeleiding kunnen klanten zaken veel sneller afhandelen. Het is onze taak om hier onderzoek naar te doen en die digitalisering op een duidelijke manier over te brengen”, vertelt Arnaud Pattyn, Senior Consultant Corporate Finance. “Voor mij is het vooral belangrijk dat er binnen de teams een goede combinatie is van zowel technische als commerciële skills”, legt Jasper De Decker, Manager Corporate Finance, uit. “Dat je hier niet enkel profielen hebt die technisch zeer sterk zijn, maar die ook creatief uit de hoek kunnen komen, dat is inspirerend. In een snel evoluerende wereld, met digitalisering en AI, is die complementariteit en snelheid essentieel.” “Daarnaast willen wij geen ellenlange adviezen aanbieden met twintig paraplu's ingebouwd”, gaat Thomas Bossauw, Senior Consultant Corporate Finance, verder. “Bij Baker Tilly durven we kleur bekennen en, onderbouwd met multidisciplinaire kennis, oplossingsgericht te werk gaan.” Mensen maken het bedrijf, maar collega's maken jouw dag. Dat is duidelijk als we deze groep samen zien. “Het leukste aan mijn job is toch wel het jonge en dynamische team”, geeft Nicolas Nimmegeers, Business Lawyer, tenslotte aan. Hij startte recent bij het Legal team en kwam in een uitnodigende groep terecht. Kato Bellaert, Senior Consultant Corporate Finance, die ook recent aan de slag ging, beaamt dit. “De toffe groepssfeer stimuleert echt wel. Er wordt hard gewerkt, maar tussendoor kan er ook gelachen worden. Dat zorgt ervoor dat de samenwerking heel vlot verloopt.”

— Hoe plan ik succesvol mijn successie?

wat elke ondernemer moet weten voor een zorgeloze overdracht

Jouw onderneming is vaak de kern van jouw vermogen. Een overdracht is de kers op de taart van jouw loopbaan. Dit kan een zorgeloos proces zijn, maar evengoed een uitdaging. Frederic Dedeurwaerdere, Partner Vermogens- en successieplanning, lijst op welke drie belangrijke vragen je moet stellen bij een overname en hoe je je kan voorbereiden op de toekomst.

01

Vindt de overdracht van de onderneming binnen of buiten de familie plaats?

Beide gevallen vragen multidisciplinair advies, maar er zijn ook verschillende valkuilen. "Bij een familiale overdracht is het essentieel dat we rond de tafel zitten met de betrokken familieleden", vertelt Frederic Dedeurwaerdere. "Die gesprekken kunnen emotioneel zijn, maar zijn er vooral om duidelijke verwachtingen te scheppen. Het is ook een uitgelezen kans om te luisteren naar de familieleden die het bedrijf zullen voortzetten. Hun leeftijd is van belang, maar ook hun competenties en hun visie op het bedrijf. Deze realiteit in kaart brengen is het begin van een overnametraject."

VOORBEELD: "Stel, je hebt een florerend schrijnwerkersbedrijf. De oprichter en zaakvoerder van het familiebedrijf is sterk economisch en commercieel ingesteld. Daardoor is het bedrijf van een eenmanszaak tot een twintigkoppig team uitgegroeid. Zijn dochter, ook een getalenteerde schrijnwerker, zou op termijn het bedrijf van haar vader willen overnemen. Maar het wordt al snel duidelijk dat ze weinig affiniteit heeft met de commerciële aspecten van het ondernemerschap."

"Op dat moment, liefst tijdig voor de overname, moeten we ons afvragen welke gevolgen dit kan hebben", verduidelijkt Frederic Dedeurwaerdere. "Wat als de vader ineens wegvalt en er is geen commercieel profiel in de plaats? Is het rendabel en wenselijk om hier een extern profiel voor aan te nemen? Een mogelijke oplossing is dat de dochter in-house wordt opgeleid en zo de nodige skills leert. Zulke tijdige analyses zijn belangrijk."

02

Is de onderneming klaar voor de overdracht?

"We brengen ook altijd in kaart of de onderneming klaar is voor de overdracht", verklaart Frederic Dedeurwaerdere. "Het is hierbij belangrijk om alle informatie op zak te hebben over de staat van de onderneming. Wat zit er allemaal in de onderneming en wat moet er worden overgedragen? Is het enkel de activiteit, gaat het over het handelsfonds of ook over vastgoed dat gelinkt is aan de onderneming? Veel ondernemers hebben niet altijd een duidelijke lijn tussen hun privévermogen en dat van hun onderneming. Maar een externe overnemer is soms niet geïnteresseerd in een deel van wat die onderneming omvat. Evengoed kan zo'n scenario voor uitdagingen zorgen bij een familiale overdracht. Op dat moment is het aan ons team om deze zaken optimaal uit te filteren."

VOORBEELD: "We hernemen hetzelfde voorbeeld. De dochter neemt het schrijnwerkersbedrijf over van haar vader, maar de gezinswoning van de ouders zit nog in het bedrijf. In principe kunnen de ouders daar blijven wonen, ook na de overname. Maar wat als er plots onderhoudskosten zijn aan het huis, wie betaalt deze dan? Al deze kosten worden betaald door de vennootschap en zij onderhoudt eigenlijk de gezinswoning. Hoe wordt dit op een juiste manier afgerekend met de broer die niet in het familiebedrijf werkt?"

"Het vastgoed uit de vennootschap halen voor de overdracht is een mogelijke oplossing", gaat Frederic Dedeurwaerdere verder. "Afhankelijk van het soort vastgoed en de specifieke problematiek en wensen van alle partijen, maken wij een advies op maat."

03

Wanneer wordt de onderneming het best overgedragen?

"Uiteraard komt er idealiter een overname wanneer beide partijen er klaar voor zijn", legt Frederic Dedeurwaerdere uit. "Maar dat is vaak gemakkelijker gezegd dan gedaan. Bij een overname binnen de familie staat de jonge generatie dikwijls te popelen om te starten en veranderingen door te voeren, terwijl de oudere garde vaak al crisissen heeft doorgemaakt en het belang kent van wat behoudsgezindheid."

"Het beste scenario is daarom de effectieve overname zo snel mogelijk bespreken", gaat Frederic Dedeurwaerdere verder. "Wanneer de overdrager te lang wacht en de controle niet kan loslaten, is het risico dat de overnemer andere horizonten zal opzoeken. Evengoed treden er problemen op wanneer de overdrager ineens wil overlaten - bijvoorbeeld binnen een tijdsspanne van 6 maanden - en de onderneming daar totaal nog niet klaar voor is. Door tijdig te starten, creëer je perspectief voor de jonge generatie én kan de oude generatie met geremoedsrust de nodige beslissingen maken."

VOORBEELD: "Stel dat de dochter de juiste skills wil bijleren, zeker in de competitieve markt van vandaag waar je als zaakvoerder ook theoretische en strategische kennis nodig hebt, dan vergt dat tijd", gaat Frederic Dedeurwaerdere verder. "Ze kan in dat geval eventueel een traject KMO-management volgen. Maar in de tussentijd moet het bedrijf nog steeds operationeel verdergezet worden. Een overname kan pas succesvol zijn als die timing gerespecteerd wordt en de overnemer de tijd heeft om zich te vormen."

MYTHES ROND VERMOGENS- EN SUCCESSIEPLANNING

“Een overname vergt minder inspanning als ze binnen de familie gebeurt.”

Een overname is een overname. Bepaalde processen, contracten en regels moeten altijd gevolgd worden. Wij merken dat net de familiale overnames ingewikkeld kunnen zijn. Externe overnames worden vaak objectiever en minder emotioneel behandeld. Wanneer je bijvoorbeeld jouw bedrijf overlaat aan je zoon zal je de prijs van verkoop niet willen opdrijven. Aan de andere kant moet je nog steeds marktconform handelen, anders zet je je andere kinderen buitenspel.

“Wanneer de overname is gefinaliseerd, heb ik geen zorgen meer.”

Ook na de definitieve overname valt er nog heel wat af te handelen. Jouw vermogen kan nu eenmaal beïnvloed zijn door de voorwaarden van de overname. Met als gevolg dat er heel wat fiscale veranderingen plaatsvinden na deze overstap. In een overnametraject bespreken we deze nazorg op voorhand met onze klanten, zodat er ten alle tijde zicht is op wat ze kunnen verwachten.

“Om aan vermogensplanning te doen, moet je rijk zijn.”

Vermogensplanning wordt nog te vaak geassocieerd met rijkdom en een groot vermogen. Wij zetten geen cijfer op jouw vermogen of de grootte van jouw onderneming. Wij gaan aan de slag met een bepaalde problematiek die geanalyseerd en opgelost moet worden.

“Wanneer ik mijn bedrijf nalaat, moeten mijn erfgenamen altijd 27% erfbelasting betalen.”

Het is zo dat een deel van jouw vermogen bij overlijden aan 27% belast kan worden, maar niet noodzakelijk het hele bedrag en niet noodzakelijk het bedrijf. Het is vaak dat mythische cijfer dat ondernemers uit schrik acties doet ondernemen die niet nodig zijn. Onze tip is altijd, inventariseer eerst wat je hebt en ga dan over tot de nodige fiscale stappen zoals een schenking etc.

“Wat als er iets gebeurt? Ben je daar op voorbereid? Ken je de gevolgen? Een vermogensplanning brengt al die scenario's en aandachtspunten in kaart.”

Frederic Dedeurwaerdere

Waar staat mijn vermogens- en successieplanning vandaag?

Wie staat later aan het roer van mijn onderneming? Wat gebeurt er met mijn onderneming en vermogen als ik plots kom te overlijden? Wie beheert mijn vermogen als ik onbekwaam zou worden? En welke zaken moet ik in orde brengen om mijn familie te beschermen? Als zelfstandige, ondernemer of aandeelhouder binnen een vennootschap, ben je dagelijks bezig met de huidige werking van jouw onderneming. Maar het is ook belangrijk om voldoende stil te staan bij de toekomst. Via onze **online survey** krijg je een inzicht in waar je staat bij de overdracht van jouw onderneming.

Scan deze QR-code en vul de online survey in.

Advies op maat bij het opstellen van een vermogens- en successieplanning?

Wij bieden ondernemers praktisch en persoonlijk advies. Ons team start altijd vanuit jouw persoonlijke situatie en werkt een planning uit die volledig beantwoordt aan jouw wensen. Ook na het opstellen ervan blijven wij, indien gewenst, actief betrokken. Zo is jouw vermogens- en successieplanning steeds in lijn met de veranderingen binnen jouw familiale en persoonlijke situatie.

→ Maak een afspraak en wij helpen jou graag verder.

— Word een ondernemer van de toekomst

met de Now, for tomorrow-podcast by Baker Tilly

Succes ontstaat pas wanneer we vooruitgaan en bouwen aan de toekomst. Duurzaamheid is een van die bouwstenen waarmee ondernemingen het verschil maken voor hun klanten, hun eigen mensen, het beroep en de gemeenschap rondom hen. Want stilstaan is niet langer een optie. Met kennis en de kracht van persoonlijke relaties helpen we ondernemers bouwen aan morgen.

In de Now, for tomorrow-podcast gaan we in gesprek met werknemers, collega's, klanten en experts over de toekomst van het ondernemerschap. We onderzoeken wat belangrijk is voor de ondernemer van vandaag, welke vraagstukken relevant zijn en waar hij de focus kan leggen in een vertroebeld ondernemingsland-schap.

In onze derde podcastaflevering gaan we dieper in op de nood aan een succesvolle ESG-strategie voor de groei van jouw onderneming. Hoe ziet zo'n implementatie er in de praktijk uit en waarom kijk je best verder dan enkel de verplichtingen? En vooral, hoe kan duurzaamheid de meerwaarde en competitiviteit van je onderneming versterken?

Aan de hand van een persoonlijke klantengetuigenis van RAFF Plastics nemen we een exclusieve kijk achter de schermen van een ESG-traject. En exploreren we de concrete duurzaamheidsstrategie van een succesvolle en groeiende onderneming.

→ **Luister nu naar episode 3 "Duurzaam groeien met een sterke visie" op Spotify & Apple Podcasts en kom meer te weten over de focus van de ondernemer van morgen. Welkom bij de Now, for tomorrow-podcast by Baker Tilly!**

 bakertilly
now, for tomorrow

Bezoek ons

Kareelstraat 120-124, 9300 Aalst
Pontbeekstraat 4, 1702 Groot-Bijgaarden
Schaliënhoevedreef 20D, 2800 Mechelen
Regenboog 2, 9090 Melle
Rue de la Clef 39, 4633 Soumagne (Luik)
Anzegemseweg 28 bus 23, 8790 Waregem
Lindestraat 13A, 9240 Zele

Volg ons

© @bakertillybelgium
in bakertillybelgium

Now, for tomorrow
Podcast by Baker Tilly

Contacteer ons

welcome@bakertilly.be
www.bakertilly.be